

บทความวิจัย

มาตรการการจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศบรูไน

อัครวินทร์ ศาสนพิทักษ์*, สุกัลยา คงประดิษฐ์**, จินดา อารังอาจริยกุล***

* สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

** สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

*** สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทคัดย่อ

ประเทศบรูไนเป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีมาตรการในการจำกัดการเข้าถึงการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีมาตรการค่อนข้างเด็ดขาด โดยรัฐบาลกษัตริย์ได้นำหลักกฎหมายอิสลามที่เรียกว่ากฎหมายชารีอะห์มาบังคับใช้ในหลายลักษณะ อาทิเช่น การห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเด็ดขาดที่บังคับกับชาวมุสลิม การห้ามจำหน่ายแอลกอฮอล์ในทุกรูปแบบ การห้ามบริโภคในที่สาธารณะของผู้ที่ไม่ใช่ มุสลิม การจำกัดอายุขั้นต่ำของผู้บริโภค รวมทั้งการจำกัดปริมาณการนำเข้าในประเทศ อย่างไรก็ตาม ด้วยกระแสโลกาภิวัตน์ประกอบกับประชาชนส่วนหนึ่งของบรูไนที่ไม่ใช่มุสลิม รวมทั้งกระแสการค้าเสรีจากองค์การระหว่างประเทศ จึงน่าจับตามองว่ามาตรการเหล่านี้จะมีความยั่งยืนต่อไปในบรูไนมากน้อยเพียงใด

คำสำคัญ: มาตรการ, การบริโภค, แอลกอฮอล์, บรูไน

Research

The Measurement of Limiting Alcohol Drinking Access in Brunei

Akarawin Sasanapitak, Sukanlaya Kongpradit**, Jinda Thomrongajariyakul****

** Department of Local Government, Faculty of Humanities and Social Science, Pharanakhon Si Ayutthaya Rajabhat University*

*** Department of Communication Arts, Faculty of Humanities and Social Science, Pharanakhon Si Ayutthaya Rajabhat University*

**** Department of Local Government, Faculty of Humanities and Social Science, Pharanakhon Si Ayutthaya Rajabhat University*

Abstract

Brunei Darussalam is one of the country that has the more rigorous measurement on limiting alcohol consumption access in the world. The government of Sultanate adopts Islamic Crime Law which called Sharia Law to enforce in many patterns such as, Banning absolutely to alcohol consumption for Muslims, Banning to alcohol selling, Banning to alcohol consumption in public for Non-Muslims, Limitation of the consumer's minimum age and, Limitation of alcohol import. Nevertheless, the globalization streams, being the non-Muslim citizens in Brunei, and some international organizations, are pressuring on the royal government to ease the severe law. Thus, monitoring on these measures is quiet interesting. It cannot wait to see how Brunei's alcohol control measures do go on.

Keywords: Measurement, Consumption, Alcohol, Brunei

บทนำ

สังคมในยุคปัจจุบันให้ความสนใจในเรื่องสิทธิเสรีภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมแบบประชาธิปไตย ซึ่งให้ความสำคัญกับสิทธิของประชาชนในการกระทำการที่ไม่เป็นการกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น รวมทั้งต้องไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อส่วนรวม และไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประเทศชาติ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 ได้กำหนดการคุ้มครองบุคคลไว้หลาย ๆ ด้าน เช่น ให้บุคคลมีสิทธิเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย เสรีภาพในการนับถือศาสนา เสรีภาพในเคหสถาน หรือเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดความสงบสุขและสังคมส่วนรวม และส่งเสริมให้ประชาชนมีความประพฤติที่อยู่ในครรลองที่ดี รวมทั้งเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติภาครัฐ จึงมีมาตรการบางประการซึ่งอาจ เป็นการ ลดทอนสิทธิ เสรีภาพของประชาชนได้ โดยหนึ่งในมาตรการควบคุมของภาครัฐคือการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยปัจจุบันทุกประเทศมีมาตรการจำกัดการเข้าถึงในหลายรูปแบบ ซึ่งประเทศต่าง ๆ นั้นก็รับรู้เป็นอย่างดีว่าสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่งผลเสียต่อประชาชน อาทิ ปัญหาสุขภาพ ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว อุบัติเหตุจากการจราจร เป็นต้น อันทำให้รัฐบาลของแต่ละประเทศต้องเข้ามาควบคุมผ่านมาตรการ ที่หลากหลาย เช่น การจำกัดการลงทุนจากต่างชาติ การควบคุมการนำเข้า มาตรการทางภาษี มาตรการสร้างความปลอดภัยให้กับผู้บริโภค มาตรการควบคุมการค้าปลีก การควบคุมการดื่มในขณะขับขี่ยานพาหนะ มาตรการควบคุมการโฆษณา และมาตรการควบคุมเชิงพื้นที่ เป็นต้น

บทความชิ้นนี้ต้องการนำเสนอมาตรการการควบคุมการบริโภคการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ ประเทศบรูไน ด้วยเหตุผล 2 ประการ คือ ประการแรก ประเทศบรูไนเป็นประเทศมุสลิม ซึ่งมีมาตรการการจำกัดการเข้าถึงที่แตกต่างไปจากประเทศอื่นๆ ในกลุ่ม

อาเซียน ประการที่สองปัจจุบันองค์ความรู้ที่อธิบายเกี่ยวกับประเทศบรูไนยังคงมีอยู่น้อย จึงอาจเป็นประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ ต่อไปในอนาคต

ประเทศบรูไน หรือ เรียกอย่างเป็นทางการว่า บรูไนดารุสซาลาม (Brunei Darussalam) ชื่อแปลว่า ดินแดนแห่งความสงบสุข (ศูนย์ภาษาและอาเซียนศึกษาม.เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์) ตั้งอยู่บนเกาะบอร์เนียวทางด้านเหนือ มีรูปแบบการปกครองระบบสมบูรณาญาสิทธิราช ปัจจุบันมีสมเด็จพระราชาธิบดี ฮัสซานัล บอลเกียห์ มูอิซซัดดิน ฮัตเตาะละห์ (His Majesty Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah) เป็นองค์ประมุขของประเทศ บรูไนมีจำนวนประชากรประมาณ 407,000 คน โดยประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 67 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 13 นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 10 และนับถือศาสนาอื่น ร้อยละ 10 (Association of South East Asian Nation) ด้วยเหตุผลที่ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศและผู้ปกครองประเทศนับถือศาสนาอิสลาม จึงทำให้นโยบายของประเทศและกฎหมายยึดถือเอากฎหมายอิสลามเป็นหลัก ชารีอะห์ นำมากำหนดเป็นกฎหมายและนโยบายในการบริการประเทศ ซึ่งรวมถึงมาตรการการควบคุมการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

อิสลามกับข้อห้ามในการดื่มแอลกอฮอล์

ศาสนาอิสลามได้กำหนดหลักปฏิบัติให้มุสลิมต้องปฏิบัติ 5 ประการ อันประกอบด้วย (1) การกล่าวปฏิญาณตน (2) การละหมาด (3) การบริจาค (ซะกาต) (4) การถือศีลอด และ (5) การประกอบพิธีฮัจจ์ ซึ่งจะสังเกตได้ว่าในหลักปฏิบัติ 5 ประการของศาสนาอิสลามนั้น มิได้กำหนดข้อห้ามในการบริโภคสุราหรือแอลกอฮอล์ไว้ ซึ่งหากเปรียบเทียบกับหลักคำสอนของพุทธศาสนา ที่ระบุไว้ในข้อห้ามในศีล 5 ข้อ คือ “สุราเมรัยมันปะมา ทัตถานา เวรมณี” ซึ่งหมายความว่า การ

ละเว้นจากการดื่มสุราเมรัยและเครื่องดื่มของมีนเมาทุกชนิด อย่างไรก็ตาม เป็นที่รับรู้กันอย่างกว้างขวางว่าประเทศมุสลิมจะมีมาตรการที่ค่อนข้างรุนแรงในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งนี้ข้อห้ามในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ ศาสนาอิสลามได้บัญญัติไว้ในคัมภีร์อัลกรุอันไว้ 4 วาระ ดังนี้ (อับดุลลอฮ์ สุไลหมัด)

1.บัญญัติเรื่องเหล้าในลักษณะชี้แจงให้เห็นและรับทราบถึงวิถีชีวิตของประชาชน (อันนะห์ลุ้, 67)

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا

ความว่า “และส่วนหนึ่งจากผลอินทผลัมและองุ่น พวกเจ้านำมาชามักทำสุร่าบ้างและใช้ปัจจัยบริโภคที่ดีบ้าง” ซึ่งหมายถึงเมื่อบริโภคแล้วไม่เป็นอันตรายต่อร่างกายหรือสติปัญญา หรือเหล้า

2.บัญญัติชี้แจงให้เห็นถึงผลดีผลเสียที่เกิดจากสุรา (อัลบะกะเราะฮ์, 129)

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَّفْعِهِمَا

ความว่า “และเมื่อพวกเขาสอบถามเจ้าถึงเรื่องเหล้า และการพนัน เจ้าจงตอบชี้แจงเถิดว่า ทั้งสองประการมีโทษมาก และมีคุณประโยชน์หลายประการแก่มนุษย์ แต่โทษของมันทั้งสองนั้นมากกว่าคุณประโยชน์มากมายนัก”

3.บัญญัติป้องปรามแต่ยังไม่ห้ามโดยเด็ดขาด (อันนิซาร์, 43)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنتُمْ سُكَارَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ

ความว่า “โอ้บรรดาผู้มั่นในศรัทธาทั้งหลาย พวกเจ้าอย่าได้เข้าใกล้พิธีละหมาด ขณะที่พวกเจ้าอยู่ในอาการมีนเมา จนกว่าพวกเจ้าจะรับรู้ถึงสิ่งที่พวกเจ้าเอ่ยพูดออกมา”

4.บัญญัติห้ามอย่างเป็นทางการโดยเด็ดขาด (อัลมาอิดะห์, 90-91)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنصَابُ وَالْأَزْلَامُ رَجَسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنتُمْ مُنْتَهُونَ

ความว่า “โอ้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย ที่จริงแล้วทั้งสุราและการพนัน และการเล่นเสี่ยงเวรบูชาและการเสี้ยมยั่ว เป็นสิ่งโส มม อันเป็นผลงานจากซาตาน (ชัยฏอน) ดังนั้นพวกเจ้าจงหลีกเลี่ยงให้ไกลเสีย เพื่อพวกเจ้าเองจักได้รับชัย ที่จริงแล้วซาตาน (ชัยฏอน) ต้องการเพียงแคุ้เผยให้เกิดความเป็นอริศัตรูกันในระหว่างพวกเจ้า และมันยังคอยแต่จะทำให้พวกเจ้าห่างเหินจากการระลึกถึงอัลเลาะห์ และการละหมาด เช่นนี้แล้วพวกเจ้าจะยุติไหม?”

จากโองการในอัลกรุอันจะสังเกตุได้ว่าการบัญญัติข้อห้ามในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของศาสนาอิสลามมิได้มีข้อห้ามอย่างทันที แต่ข้อห้ามในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นเริ่มตั้งแต่การชี้แจงตักเตือนจนถึงการสั่งห้ามโดยเด็ดขาด นอกจากนี้ยังมีพระวจนะของศาสดามุฮัมมัด (ซ.ล) ที่กล่าวถึงโทษและบทลงโทษ ของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้ดังต่อไปนี้

1. ท่านรอซูล กล่าวว่า “ทุกสิ่งทุกอย่างที่ออกฤทธิ์ทำให้มีนเมาถือเป็นเหล้า และทุกสิ่งทุกอย่างที่มีนเมาบอบาปเหมือนกันหมด ” จากบันทึกของ อะหมัด , มุสลิม, อาบิดาวิต, อัลดริมีซี และอิบนิมาญูฮ
2. ท่านรอซูล กล่าวว่า “เมื่อปริมาณมากทำให้เมาได้ การเสพเพียงน้อยนิด โดยไม่เมาถือเป็นบาปเหมือนกัน” จากบันทึกของ อะหมัด , อาบิดาวิต, อัลดริมีซี และอิบนิมาญูฮ
3. ท่านรอซูล กล่าวว่า “ผู้ใดกินเหล้า หรือ ต้มเหล้าเพียงนิดเดียว อัลเลาะห์จะไม่รับการละหมาดของพวกเขา 3 วัน และผู้ใดดื่มเหล้าหนึ่งจอก อัลเลาะห์จะรับการละหมาดจากพวกเขา 40 วัน และผู้ใดติดเหล้าจนจนงอมแงม เขาจะต้องดื่มกินน้ำเลือดน้ำหนองของชาวนรก” จากบันทึกของ อัลดริมีซี,อัฏฏอบรอนีย์ และอัลฮาเก็ม
4. ท่านรอซูลกล่าวว่า “ผู้ใดติดเหล้าจนจนงอมแงม หากเสียชีวิตในสภาพนั้น แน่แน่นอนเขาจะเกิดมาในวันกียามะเยี่ยงคนบุซาเจร็ด ” จากบันทึกของ อะหมัดและอิบนิฮิบบาน
5. ท่านรอซูล กล่าวว่า “คนดื่มเหล้า คนกินดอกเบียร์ คนยกยอกทรัพย์เด็กกำพร้า และคนเนรคุณ ต่อพ่อแม่ จะไม่ได้เข้าสวรรค์ ” จากบันทึกของ อะหมัดและอัลบัซซาร

ในอิสลามการดื่มสุราหรือเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ถือได้ว่าเป็นความผิดประเภทคดีใหญ่ หรือกะบาอิร ผู้ดื่มจะมีความผิดทั้งในโลกปัจจุบันนี้ (ดunya) และในโลกหลังความตาย (อาคิเราะห์) สำหรับในโลกปัจจุบันนี้มีการกำหนดบทโทษลงตามกฎหมายอิสลามโดยการเขียนจำนวน 40 ครั้ง แต่หากยังกระทำความผิดอีกให้เพิ่มจำนวนครั้งที่เขียนไปเรื่อย ๆ จนถึง 80 ครั้ง หรืออาจจะใช้วิธีการจำคุกประกอบด้วยก็ได้ โดย บันทึกของมุสลิมและอาบิดาวิต ระบุว่ามีการบอกเล่าจาก ท่านคอลีฟะฮ์อาลีซัจญ์ว่า สมัยท่านนาบีนั่นลงโทษด้วยการเขียน 40 ครั้ง สมัยท่านคอลีฟะฮ์อาบูบักร ก็เขียน 40 ครั้ง

และสมัยของท่านคอลีฟะฮ์ อุมร์เขียน 80 ครั้ง ทั้งหมดล้วนเป็นสุนนะฮ์ แต่ข้าพเจ้าประสงค์ (พอใจ) จะเขียนเพียง 40 ครั้ง

มาตรการในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศบรูไน

ด้วยสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของบรูไนที่เป็นสังคมมุสลิมที่เคร่งครัดต่อหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม กล่าวคือ บรูไนนับเป็นประเทศแรกในประเทศกลุ่มอาเซียนที่นำกฎหมายชารีอะห์ (Islamic criminal law) มาเป็นหลักในการปกครองประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2557 โดยมีกษัตริย์เป็นประมุขและเป็นผู้นำศาสนาสูงสุดของประเทศ กษัตริย์ของบรูไนทรงตรัสว่าการนำกฎหมายชารีอะห์ เข้ามาใช้ในการปกครองประเทศ นับว่าเป็นความสำเร็จครั้งยิ่งใหญ่ (The Great achievement) (Stuart Grudging, 2018; ไทยรัฐออนไลน์, 2556)

กฎหมายชารีอะห์ครอบคลุมการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนในหลายๆ ด้าน เช่น ครอบครัว ทรัพย์สิน มรดก รวมถึง การห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย ซึ่งมีบทลงโทษค่อนข้างรุนแรง เช่น การประหารชีวิตผู้ผิดประเวณี โดยการขว้างปาก้อนหินใส่ (Stoning) การตัดแขนตัดขาสำหรับผู้ลักขโมยของ หรือการเขียนตีผู้ทำแท้ง รวมทั้ง การเขียนตีผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการที่เข้มงวดของบรูไนดังกล่าวนี้ สร้างกระแสความไม่พอใจให้กับ ประชาชนส่วนหนึ่งกล่าวคือ ประชากรอีกประมาณร้อยละ 30 ที่เป็นชาวบรูไนที่ไม่ใช่มุสลิม (Non-Muslim) ซึ่งประกอบด้วยชาวจีน ชาวฟิลิปปินส์ที่นับถือศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก และอีกส่วนหนึ่งคือประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ ก็ต้องปฏิบัติตามหลักกฎหมายชารีอะห์ด้วยเช่นกัน ทำให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งองค์การสหประชาชาติ (The United Nations Commission on Human Rights) ได้ประกาศแสดงความไม่เห็นด้วยกับมาตรการทางกฎหมายของบรูไน

(Jay Michaelson, 2014) อย่างไรก็ตาม กฎหมายชารีอะห์ก็ยังมีผลบังคับใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน

กฎหมายของบรูไน มีข้อกำหนดในการจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไว้หลายลักษณะ โดยกำหนดไว้ใน Brunei's Alcohol Laws โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (LAWS OF BRUNEI CHAPTER 37 EXECISE 1984 Ed. Cap. 37; Jonny, 2013)

1. ผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องไม่ใช่มุสลิม (Non-Muslim) มาตรการนอกจากจะหมายถึงชาวบรูไนที่เป็นมุสลิมแล้วยังรวมถึงนักท่องเที่ยวหรือบุคคลที่ถือสัญชาติอื่น ๆ ที่เป็นมุสลิมด้วย
2. การจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบรูไนเป็นสิ่งผิดกฎหมาย กล่าวคือไม่ อนุญาตให้มี การจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรูปแบบใด ๆ ทั้งสิ้นในประเทศบรูไน ไม่ว่าจะเป็นในลักษณะการค้าปลีก การค้าส่ง หรือการจำหน่ายในร้านสะดวกซื้อก็ไม่สามารถพบเห็นได้
3. การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะถือเป็นสิ่งผิดกฎหมาย ซึ่งหมายความว่า ถึงแม้ว่าบุคคลที่ไม่ใช่มุสลิมจะสามารถบริโภคเครื่องดื่มได้ก็ตาม แต่ไม่สามารถนำมา บริโภคอย่างเปิดเผยในที่สาธารณะได้ หรือแม้แต่การเดินถือผลิตภัณฑ์โดยใส่ถุงใส่ที่สังเกตได้ เดินไปในสถานที่สาธารณะก็ถือว่าเป็นสิ่งผิดกฎหมายในบรูไน
4. อายุขั้นต่ำของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องไม่ต่ำกว่า 17 ปี มาตรการนี้มีผลบังคับใช้กับมุสลิมและผู้ที่ไม่ใช่มุสลิมด้วย
5. การนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้ามาภายในประเทศบรูไนสามารถทำได้ แต่มี มาตรการในการควบคุมการนำเข้า คือ
 - 5.1 ผู้ถือนำเข้ามาในบรูไนต้องไม่ใช่มุสลิม
 - 5.2 ปริมาณการนำเข้ามาในแต่ละครั้ง อนุญาตให้นำเข้ามาได้ในแต่ละครั้งไม่เกิน 2 ขวด และรวมกันต้องมีปริมาณไม่เกิน 2 ลิตร หรืออาจเป็น

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรูปแบบกระป๋อง จะอนุญาตให้นำเข้ามาได้ไม่เกิน 12 กระป๋อง (ขนาด 330 มิลลิลิตร)

- 5.3 การนำเข้าในแต่ละครั้งต้องมีระยะห่างกันน้อยกว่า 48 ชั่วโมง ซึ่งหมายความว่าผู้นำเข้าจะสามารถนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้ามาในบรูไนได้ต้องมีระยะเวลาจาก วันที่นำเข้าไม่น้อยกว่า 2 วัน
- 5.4 ผู้นำเข้ามามีต้องนำมาเพื่อการบริโภคส่วนตัว โดยไม่เป็นการนำไปส่งขายต่อไปยังบุคคลอื่น

ปัจจุบันประเทศบรูไนได้เข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจเอเชีย –แปซิฟิก (Trans-Pacific Strategic Economic Partnership: TPP) โดยความตกลงดังกล่าวจะมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อลดภาษีในกลุ่มประเทศสมาชิกลงร้อยละ 90 ภายในปี พ.ศ. 2549 และจะทำให้เป็นร้อยละ 0 ซึ่งจะทำให้การค้าสินค้า (Trade in goods) ซึ่งรวมถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยในอัตราภาษีที่ต่ำมาก อย่างไรก็ตามด้วยข้อบังคับกฎหมายตามหลักชารีอะห์ที่เคร่งครัด อาจไม่สามารถทำให้จำนวนหรือปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบรูไนเพิ่มขึ้นได้

จากมาตรการการจำกัดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบรูไนข้างต้น ทำให้การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่ไม่ใช่มุสลิมและกลุ่มนักท่องเที่ยวเป็นไปด้วยความยากลำบาก นักท่องเที่ยวต้องการจากไปบรูไน มักจะเดินทางไปประเทศมาเลเซีย เพื่อซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บริเวณชายแดน มาเลเซีย- บรูไน ในเมืองโกตาคิโนบาารูก่อน (Roy, 2014) และเมื่อจะเข้ามายังประเทศบรูไนจะต้องแสดงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากร โดยกรอกแบบฟอร์ม The yellow Brunei customs liquor form จนนักท่องเที่ยวกล่าวต่อ ๆ กันว่า ในบรูไนมีเบียร์อยู่เพียง 2 ชนิด ที่สามารถหาซื้อได้คือ จิงเจอร์เบียร์ (Ginger Beer) และ รุทเบียร์

(Root Beer) ซึ่งทั้งสองประเภทนี้ไม่จัดอยู่ในประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นักท่องเที่ยวหรือชาวบรูไนที่ไม่ใช่มุสลิมเมื่อนำแอลกอฮอล์เข้ามาในบรูไน ซึ่งการบริโภคในบรูไนก็ไม่สามารถนำมาบริโภคในที่สาธารณะหรือที่ที่มีบุคคลสามารถพบเห็นได้ ดังนั้นหากนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่ไม่ใช่มุสลิมต้องการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำเป็นต้องบริโภคในเคหสถาน โรงแรม หรือพื้นที่ส่วนตัวเท่านั้น

ด้วยกฎหมายชารีอะห์ของบรูไนที่มีมาตรการที่ค่อนข้างเข้มงวดมาก ทำให้บรูไนไม่มีกฎหมายในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในขณะขับชียานพาหนะเป็นกรณีเฉพาะ บรูไนมีเพียงแต่ข้อกำหนดให้ผู้ขับชียานพาหนะต้องมีค่าแอลกอฮอล์ในกระแสเลือด ไม่เกิน 20 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ (World Health Organization, 2006) รวมทั้งไม่อนุญาตให้มีการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกรูปแบบด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะมีมาตรการควบคุมอย่างเข้มงวดก็ตาม ในความเป็นจริงยังมีการลักลอบจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณชุมชนที่ไม่ใช่มุสลิมอยู่ ซึ่งชาวบรูไน รู้จักในนาม ของ “BYOB” (Bring your own booze) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นร้านอาหารชาวจีนที่ลูกค้าส่วนใหญ่จะนำเครื่องดื่มมาบริโภคเอง โดยไม่ต้องเสียค่าเปิดขวด ในขณะที่บางร้านในบรูไน ลักลอบจำหน่ายเบียร์ โดยนำภาชนะให้บริการเบียร์เป็นแก้วน้ำชา ซึ่งเรียกว่า “Special tea” (ชาพิเศษ) หรือ “Beer in a teapot” (เบียร์ในกาชา) เนื่องจากวัฒนธรรมการดื่มชา สามารถพบเห็นได้โดยทั่วไปในบรูไน ร้านเหล่านี้จึงหลบเลี่ยงการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากสีของน้ำชามีความคล้ายคลึงกับสีของเบียร์ (Roy, 2014)

จาก มาตรการจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศบรูไนที่มีความเข้มงวดยิ่ง ทำให้อัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในประเทศมีอัตราค่อนข้างต่ำมาก กล่าวคือบรูไนมีอัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ที่ 0.6 คนต่อลิตรต่อปี ผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่ เป็นชายมากกว่าหญิง

และกระจุกตัวอยู่ในชาวบรูไนเชื้อสายจีน ซึ่งหากเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศมุสลิมในกลุ่มอาเซียนด้วยกัน จะพบว่าประเทศมาเลเซียมีอัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ที่ 1.3 คนต่อลิตรต่อปี ส่วนประเทศอินโดนีเซียมีอัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ที่ 0.6 คนต่อลิตรต่อปี (World Health Organizations, 2014)

บทสรุป

ประเทศบรูไนนับว่าเป็นประเทศมุสลิมอีกหนึ่งประเทศที่มีมาตรการการจำกัดการเข้าถึงการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างเข้มงวด ประกอบกับการมีระบอบการปกครองแบบกษัตริย์ที่มีอำนาจในการปกครองประเทศอย่างเต็มรูปแบบ ที่ให้การสนับสนุนการปกครองประเทศโดยให้หลักกฎหมายชารีอะห์ที่มีบทบัญญัติที่เคร่งครัดต่อหลักของศาสนาอิสลาม มาตรการการจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบรูไนมุ่งเน้นไปที่ชาวมุสลิมเป็นหลัก ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ กล่าวคือมีมาตรการทางกฎหมายที่ไม่อนุญาตให้ชาวมุสลิมบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในทุกกรณี แม้ว่าจะอยู่ในเคหสถานของตนเองก็ตาม นอกจากนี้กฎหมายยังห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ห้ามการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ รวมทั้ง การกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องไม่ต่ำกว่า 17 ปี สำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศบรูไน หรือชาวบรูไนที่ไม่ใช่มุสลิม ที่ต้องการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะถือเข้ามาจากบริเวณชายแดนระหว่างประเทศมาเลเซียและบรูไน โดยอนุญาตให้นำเข้ามาได้ครั้งละ 2 ขวด ซึ่งต้องรวมกันไม่เกินกว่า 2 ลิตร หรือหากเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กระป๋องจะอนุญาตให้นำเข้ามาได้ไม่เกิน 12 กระป๋อง (ขนาด 330 มิลลิลิตร) โดยการนำเข้าแต่ละครั้งต้องมีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่า 48 ชั่วโมง ประการสำคัญคือผู้นำเข้ามาต้องไม่ใช่มุสลิมถึงแม้จะมีได้ถือสัญชาติบรูไนก็ตาม

ขณะเดียวกัน บรูไนยังกำหนดให้ผู้ขับขี่ยานพาหนะ
ต้องมีค่าระดับแอลกอฮอล์ในกระแสเลือดไม่เกินกว่า 80
มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ รวมทั้งมีมาตรการห้ามโฆษณาหรือ
จัดรายการส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุก
รูปแบบ

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่ามาตรการการจำกัด
การเข้าถึงการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยใช้หลักกฎหมาย
ชารีอะห์เป็นหลักในการปกครองประเทศ อย่างไรก็ตาม
ถึงแม้ว่ามาตรการการจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ของบรูไนจะเต็มไปด้วยความเข้มงวดก็ตาม
แต่ด้วยกระแสสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ป ระกอบกับ
ประชาชนส่วนหนึ่งของประเทศที่ไม่ใช่มุสลิมที่แสดง
ความไม่เห็นด้วย และกระแสการคัดค้านจากองค์กร
ระหว่างประเทศ จึงเป็นสิ่งที่น่าจับตามองเป็นอย่างยิ่งว่า
มาตรการดังกล่าวจะมีความยั่งยืนต่อไปในประเทศบรูไน
ต่อไปมากน้อยเพียงใด

กิตติกรรมประกาศ

บทความชิ้นนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง
การสังเคราะห์มาตรการการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ในกลุ่มประเทศอาเซียน (The Measurement
Synthesis of Limiting Alcohol Drinking Access in
the Group of ASEAN Countries) ซึ่งได้รับการ
สนับสนุนงบประมาณการดำเนินการวิจัยจากศูนย์วิจัย
ปัญหาสุรา ซึ่งต้องขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

บรรณานุกรม

Association of South East Asian Nation. (2017).
ASEAN Member State. [Online],
Available:<http://asean.org/asean/asean-member-states/>. (10 Apr. 2017) Grudgings, S.
(2014). **Brunei adopts sharia law, others in region consider it.** [Online],
Available:

<http://www.reuters.com/article/us-brunei-sharia-idUSBREA3S15820140429>
(2 Dec. 2016)

Jay Michaelson. (2014). **Brunei Returns to the Stoning Age.** [Online],
Available:<https://www.thedailybeast.com/brunei-returns-to-the-stoning-age>.
(27 May 2017).

Jonny. (2013). **How to Take Alcohol into Brunei Darussalam?.** [Online], Available:
<http://dontstopliving.net/how-to-take-alcohol-into-brunei-darussalam/>. (27
May 2017)

LAWS OF BRUNEI CHAPTER 37 EXECISE 1984
Ed. Cap. 37. [Online], Available:
[http://www.agc.gov.bn/AGC%20Images/LAWS/ACT_PDF/Chapter37\(n\).pdf](http://www.agc.gov.bn/AGC%20Images/LAWS/ACT_PDF/Chapter37(n).pdf). (27
Apr. 2017)

Roy. (2014). **Where the Hell Can I Get a Drink in Brunei?** [Online], Available:
<http://drinkingtraveller.com/where-the-hell-can-i-get-a-drink-in-brunei/>. (27
May 2017)

World Health Organization. (2004). **WHO Global Status Report on Alcohol 2004.** [Online],
Available:http://www.who.int/substance_abuse/publications/global_status_report_2004_overview.pdf (2016, 18
December)

World Health Organization. (2014). **Global status report on alcohol and health 2014.** [Online],
Available:<http://www.who.int/iris/bitst>



ream/10665/112736/1/978924069276

3_eng.pdf?ua=1. (10 Apr. 2017)

ไทยรัฐออนไลน์. (2556) บรูไนใช้ ก.ม. อาญาโทษหนัก.

[ออนไลน์] เข้าถึงใน

<https://www.thairath.co.th/content/378>

061. (21 ม.ค. 2561)

ศูนย์ภาษาและอาเซียนศึกษา ม.เทคโนโลยีราชมงคล

รัตนโกสินทร์ . ประเทศในกลุ่มอาเซียน .

[ออนไลน์] เข้าถึงใน

http://lc.rmutr.ac.th/?page_id=755. (27

Apr. 2017)

อับดุลลอฮ์ สุลไหมมัด. ฮุกุมของสุรา. [ออนไลน์] เข้าถึง

ใน

<http://www.warasatussunnah.net/Nase>

ehah/Drinks.html. (21 ม.ค. 2561)